

Katedra výtvarné kultury
Klatovská 51, 306 14 Plzeň
Tel.: 377 636 493, 377 636 471
e-mail: suomar@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Název práce: Proč nejsem (jako) Kateřina Šedá? Rozdíly a shody mezi komunitním uměním a komunitními projekty

Práci předložil student: Josef Pekárek

Studijní obor: Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a základní umělecké školy

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil: Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.

1. Cíl práce

Cílem práce bylo analyzovat a vysvětlit vztahy a hranice mezi uměleckými projekty a sociálně zaměřenými komunitními projekty. Objasnit identifikátory obou kategorií skrze exploraci konkrétních aktivit Kateřiny Šedé a projektu autora diplomové práce metodami akčního výzkumu a případové studie.

Cíle práce bylo zcela dosaženo.

2. Obsahové zpracování

Práce je dělena kromě úvodu na dva větší celky. V prvním z nich jsou představena teoretická východiska a definovány klíčové pojmy. Ve druhém jsou ze tří prizmat (reflexivní, bilanční a komparační) analyzovány aktivity autora a Kateřiny Šedé. Komparační část zároveň slouží jako závěr. Autor se v ní vrací k teoretickým východiskům a pro diskuzi nabízí některá vlastní zjištění.

Poměr citovaných pramenů a vlastního textu je zcela odpovídající. Autor vychází z bohatého rejstříku literatury, teoretické koncepce cituje, interpretuje a polemizuje

s nimi. Výsledný text má syntetický charakter a je svrchovaně inovativním a autorským přínosem k představované problematice.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Vzhledem k charakteru práce (teoretický text) tento bod nehodnotím.

4. Formální náležitosti

Jazyk práce splňuje požadavky kladené na úroveň diplomové práce. Citace jsou uváděny správně. Text je strukturován přehledně. Přílohy jsou uváděny korektně a jsou správně odkazovány z textu. Tabulky uvedené v textu jsou správně opatřeny popisky a komentovány. Grafická úprava práce je zcela vyhovující.

5. Stručný komentář hodnotitele

Celkový dojem z práce je vynikající.

Jen velmi ojediněle je jako závěrečná práce předkládán na katedře text v obdobné kvalitě. Jeho nejsilnějšími stránkami je sečtělost autora, jeho analytické a syntetické schopnosti, odvaha, s níž se pouští do problematických otázek, a zároveň pokora, se kterou formuluje konkluze a diskuzi.

Teoretická východiska práce jsou rozprostřena do mnoha oblastí filosofie, estetiky, teorie umění a literatury. Neznamená to ovšem, že autor nám předkládá eklektický soubor citovaných informací. U klíčových kategorií je pečlivě analyzováno jejich jádro a citace slouží pro jeho nasvícení z mnoha úhlů pohledu. V případě, kdy je výklad delší a složitější, využívá autor tabulky, která syntetizuje a sumarizuje předchozí zjištění (například str. 25). Práce je neobvyklá také svoji podstatou – jedná o srovnávací analýzu, v níž jsou proti sobě vyhoceny dvě kategorie: komunitní projekt a komunitní umění. Tato snaha o vyjasnění vztahu dvou rozdílných oblastí je zvláště cenná v době, která vesměs nihilisticky a pokrytecky odmítá snahu o definici odkazem na postmoderní názorovou pluralitu. Přitom označení a akceptace aktivity jako projektu nebo umění znamená mimo jiné její promítnutí do rozdílných legislativních, ekonomických a vůbec i dalších funkčních interpretačních a performativních rámců komunity a society. Tendence kategorizovat a tedy klasifikovat závazně *cosi jako cosi*, byla v nedaleké minulosti nezřídka ztotožněna s ideologickou normativností moderny a odsouzena jako záležitost neslučitelná s postmoderní dekonstrukcí a nekonečnou semiózou. Autor řeší problém esenciálně-normativní estetiky (a vůbec sémiotiky) aplikací klusterového pojetí kategorie. Domnívám se, že právě problematika vztahu označení a reality, ze které postmoderna v pokleslé podobě unikla do nekonečného konstruování textu nad realitou, je pro cíl práce klíčové. Karel Hvízd'ala ve svém textu *Čas věřit slovům bez uvozovek* upozorňuje na začínající polemiku autorů s postmodernou, kteří se seskupují pod hnutí *New reality*. Karel Hvízd'ala názorový střet těchto koncepcí představuje na přijetí programu *ČT Dovolená v protektorátu*, což je v zásadě experiment spadající do autorem analyzované oblasti. Boris Cvek v návaznosti na diskusi o *New reality* ve svém článku *Postmoderna a pragmatismus* píše, že postmoderní filosofie (a je otázkou do jaké míry i postmoderní umění) zrelativizovalo

jak vztah k nadosobní Pravdě, tak k reálnému světu. Na závěr svého postřehu, jehož cílem je podpořit autorovo uvažování a nabídnout mu případně další oporu si dovolím odcítovat závěr Cvekova článku. Zdá se mně, že obdobné myšlenky byly předestřeny i v závěru DP, v němž dochází ke komparaci umění a projektu. Přičemž autor dle mého shledává, že umění je hodnotově zaměřeno převážně vně komunitu (Šedá jej prezentuje ostatním, k aktérům se již nevrací), zatímco projekt zhodnocuje právě klima uvnitř komunity. „Bez existencialismu je nemožné pochopit milosrdného Samaritána jako velký, ústřední příběh našich životů, naší kultury, ba z podobenství obecně se stanou jenom dětinskými vehikly pro abstraktní racionální etiku staré metafyziky, která nejde k srdci. Bez pragmatismu bychom nevěděli, že skutečná pomoc bližnímu musí být efektivní, tedy musí vycházet z ohmatané reality a zkušeného spolužití s našimi bližními.“

Domnívám se, že autorovi diplomové práce patří poděkování za entuziasmus a empatii, s níž se do „osvětového“ projektu pustil, sledujíc přitom jednak summum bonum komunity, jednak zcela pragmaticky efektivitu intervence.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

1. Na straně 15 se zabýváte vztahem metafory a příběhu. Jaký je podle Vás vztah metafory a mýtu a mýtu a konkrétního projektu? Je možné se pokusit tyto vazby objasnit /nebo snad znovu vyzdvihnout) na Vámi realizované aktivitě?

7. Navrhovaná známka

Výborně.

Datum: 24. 08. 2015

Podpis: Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.